

Jaarverslag Kinderopvang 2021

Team Sociaal Beleid
Mei 2022 | 1.0

Naam opsteller	M. Prinssen	Datum vaststelling	
Team	Sociaal Beleid	Vastgesteld door	B&W
Datum en versie	Mei 2022 en 1.0	Eventueel publicatiedatum	

**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
1.1 Wet Kinderopvang	4
1.2 Verantwoording en toezicht	4
2. Landelijk Register Kinderopvang	5
2.1. Inspecties	5
2.2 Aantal instellingen	5
2.2 Registratie voorzieningen	6
3 Inspecties en handhaving	6
3.1 Inspecties	6
3.2 Maatwerk	6
3.4 Handhaving	7
3.5 Ingezette handhavingstrajecten	7
3.6 Handhavingsinstrumenten	7
4. Conclusies	8

Hoofdstuk 1 Inleiding

Met dit jaarverslag Kinderopvang 2021 geeft het college van B&W aan op welke manier we in Lingewaard het afgelopen jaar uitvoering hebben gegeven aan de Wet kinderopvang. Dit verslag is geschreven ter aanvulling op het landelijk gegenereerde format Jaarverantwoording Kinderopvang 2021, welke u aantreft in de bijlage.

1.1 Wet Kinderopvang

In de Wet kinderopvang (verder Wko) is geregeld dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het toezicht op – en de handhaving van – de kwaliteit van kinderopvang. Het doel van de Wko is kinderen een veilige verantwoorde omgeving te bieden, waarin zij hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen.

De gemeente heeft een centrale rol bij het toezicht op de naleving van de Wko. Het college van B&W is verantwoordelijk voor het eerstelijns toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang. Zij heeft hiervoor de GGD aangewezen als toezichthouder. De toezichthouder zendt na inspectie van de voorzieningen voor kinderopvang een verslag van de bevindingen aan het college. Als een houder¹ de wet overtreedt, moet de gemeente handhaven.

Ook is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer van het Landelijk Register Kinderopvang (verder LRK). Daarnaast heeft de gemeente reguliere taken op het gebied van vastgoed, vergunningen en gebruikersvergunningen brandweer, die al dan niet zijn uitbesteed.

Op 1 september 2020 heeft het college nieuwe beleidsregels vastgesteld, namelijk “Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet kinderopvang 2020”. Op 17 september 2020 zijn deze beleidsregels in werking getreden.

1.2 Verantwoording en toezicht

Het college van B&W stelt jaarlijks vóór 1 juli de jaarverantwoording vast over de toezicht- en handhavingstaken die de gemeente in het afgelopen jaar in het kader van de Wko heeft verricht. Deze jaarverantwoording gaat naar de Inspectie van het Onderwijs (verder IvhO) en de gemeenteraad en geeft een indicatie over het uitvoeringsniveau van de gemeente.

De onderwijsinspectie oefent het tweedelijns toezicht op de kwaliteit uit. De jaarverantwoording is door de IvhO voor elke gemeente op identieke wijze gegenereerd op basis van de door de gemeenten aangeleverde gegevens.

Jaarlijks publiceert de IvhO een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang wordt uitgevoerd. Zij baseert zich hierbij op de jaarverantwoordingen, die de gemeenten jaarlijks aan de gemeenteraden en aan de Inspectie van het Onderwijs sturen. Het oordeel van de inspectie wordt als volgt weergegeven:

- Status A: de gemeente leeft haar wettelijke taken na
- Status B: de gemeente leeft haar wettelijke taken niet of onvoldoende na, maar werkt wel mee aan het maken en uitvoeren van verbeterafspraken tussen de inspectie en het college van B&W.

¹ Een houder: (eigenaar van) onderneming die kinderopvangvoorziening exploiteert.

- **Status C:** De gemeente leeft haar wettelijke taken niet of onvoldoende na, en werkt niet of onvoldoende mee aan het maken en uitvoeren van verbeterafspraken tussen de inspectie en het College van B&W.

De gemeente Lingewaard heeft sinds 2011 de A-status en heeft haar wettelijke taken op orde. In december 2021 is de status opnieuw verlengd.

De gegevens uit de jaarverantwoording en dit jaarverslag sluiten niet altijd op elkaar aan. Dit wordt veroorzaakt doordat de IvhO verschillende meetpunten hanteert voor de samenstelling van de toezichtinformatie, namelijk de periode tot 01-10-2021 en daarnaast het hele kalenderjaar. Daarnaast is er soms sprake van een overloop tussen de kalenderjaren: de inspectie is uitgevoerd in 2021, maar het inspectierapport is afgerond in 2022.



2. Landelijk Register Kinderopvang

In het LRK staan alle kinderdagverblijven, voorzieningen voor buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders. Ouders ontvangen alleen kinderopvangtoeslag voor kinderopvangvoorzieningen die in het LRK zijn opgenomen. In het register staan eveneens de inspectierapporten.

2.1. Inspecties

Er zijn verschillende vormen van inspectie: voorinspectie, reguliere inspectie, incidenteel onderzoek en nader onderzoek. De inspectie vindt onaangekondigd plaats, behalve de voorinspectie. De toezichthouder (GGD) krijgt op die manier een realistisch beeld van de dagelijkse praktijk. De inspecties kinderopvang worden uitgevoerd door de Veiligheid- en Gezondheidsdienst Gelderland-Midden (VGGM). De rapporten zijn landelijk vastgestelde modellen en worden gepubliceerd in het LRK.

2.2 Aantal instellingen

In Lingewaard staan op 31 december 2021 de volgende voorzieningen voor kinderopvang geregistreerd in het LRK²:

- 18 kinderdagverblijven met 737 kindplaatsen;
- 21 buitenschoolse opvanglocaties met 1123 kindplaatsen;
- 1 gastouderbureau (verder GOB) met in totaal 46 gastouders, waarvan 30 gastouders in onze gemeente;
- 53 voorzieningen voor gastouderopvang (verder VGO) met 303 kindplaatsen.

Er zijn dus in totaal 53 VGO's in Lingewaard waarvan er 30 zijn aangesloten bij het gastouderbureau dat gevestigd is in onze gemeente. Daarnaast zijn er nog 23 gastouders actief in onze gemeente via gastouderbureaus die formeel gevestigd zijn in andere gemeenten.

² In het jaarverslag kinderopvang 2020 waren per abuis een aantal gegevens onjuist vermeld. Namelijk, het aantal gastouders bij het gastouderbureau en het aantal gastouders die actief zijn in onze gemeente via gastouderbureaus die formeel gevestigd zijn in andere gemeenten.

Tabel 1.1 voorzieningen kinderopvang Lingewaard

Soort	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kinderdagverblijf	12	14	19	23	24	20	19	18	18
BSO	18	16	18	21	23	21	22	21	21
Gastouderbureau	3	3	2	2	2	2	2	1	1
Gastouders	139	126	124	118	103	85	72	63	53
Peuterspeelzalen	11	11	10	7	0	0	0	0	0

Bron: cijfers uit LRK/GIR peildatum jaarlijks 31 december

Tabel 1.1 laat zien dat het aantal kinderdagverblijven en BSO's gelijk blijft. Ook het aantal GOB's is gelijk gebleven ten opzichte van 2020. In de tabel is daarnaast een daling te zien van het aantal gastouders. Deze daling zet nog steeds door en wordt mogelijk veroorzaakt door de aangescherpte landelijke wet- en regelgeving voor deze doelgroep de afgelopen jaren en de overstap van gastouders naar de kinderopvang.

2.2 Registratie voorzieningen

Alle voorzieningen voor kinderopvang: kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en voorzieningen voor gastouderopvang zijn geregistreerd in het LRK. Het college is verantwoordelijk voor een juiste, volledige en actuele registratie van alle voorzieningen voor kinderopvang in het LRK. Uit de jaarverantwoording 2021 blijkt dat Lingewaard voor 100% voldeed aan de verplichting om aanvragen binnen 10 weken af te ronden.

3 Inspecties en handhaving

3.1 Inspecties

Gemeenten zijn verplicht om alle kinderopvanglocaties binnen de gemeente te laten inspecteren. Dit gebeurt eerst bij de aanvraag en vervolgens na start exploitatie. Wanneer een locatie aan de eisen voldoet, besluit het college om de voorziening op te nemen in het LRK. Daarna volgen de jaarlijkse inspecties. Ondanks corona hebben de toezichthouders in het jaar 2021 op alle geregistreerde kinderopvanglocaties een onderzoek gedaan. De 100% norm is dus gehaald. De geldende coronamaatregelen hebben echter wel effect gehad op de uitvoering van deze wettelijke taak. Van 2 januari 2021 tot 7 juni 2021 hebben de onderzoeken namelijk digitaal en/of telefonisch plaatsgevonden, omdat kinderopvanglocaties gesloten waren of "inspecteren op afstand" het landelijke advies was. In de laatste week van december konden toezichthouders ook geen onderzoek op locatie doen.



3.2 Maatwerk

Locaties worden geïnspecteerd op basis van een risicoprofiel, waarbij per locatie de kans wordt ingeschat dat men verantwoorde kinderopvang biedt en blijft bieden. De GGD inspecteert dus een locatie 'op maat': minder controle waar dat kan en meer waar dat moet.

Reeds geregistreerde gastouders worden jaarlijks steekproefsgewijs geïnspecteerd waarbij de wettelijke norm ligt op 5% van het totaal aan geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang.

3.3 Resultaten uitvoering inspecties



Uit de toezichtinformatie blijkt dat de gemeente Lingewaard voor 100% (40 van de 40 locaties) voldeed aan de verplichting 'uitvoering inspecties locaties'. De taakstelling ten aanzien van het inspecteren van nieuwe gastouderlocaties is voor 100% (9 van de 9) behaald.

De gemeente Lingewaard heeft in 2021 61.7% van haar bestaande voorzieningen voor gastouderopvang laten inspecteren. De landelijke norm hiervoor is dus 5%. We zitten dus ruim boven de landelijke norm.

3.4 Handhaving

De gemeente heeft 1 handhavingstraject ingezet naar aanleiding van 1 inspectierapport met handhavingsadvies. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies is opgepakt. Uiteindelijk is ervoor gekozen om beredeneerd niet te handhaven. Dit vanwege het feit dat het handhavingsadvies betrekking had op de pilot peuter-kleutergroep van een kinderopvangorganisatie in onze gemeente. Het college heeft op 2 februari 2021 besloten om de pilot met inachtneming van voorwaarden mogelijk te maken t/m 31 december 2021, en daarmee af te wijken van het advies van de GGD om te handhaven bij deze locatie voor dagopvang.

Daarnaast is er soms voor gekozen om geen actie te ondernemen op geconstateerde overtredingen, omdat deze al hersteld zijn met het herstelaanbod.

Een deel van de inspecties was nog niet afgerond vóór 1 oktober 2021 en deze zijn dus niet meegenomen in de gegenereerde toezichtinformatie. Er is daardoor geen compleet beeld van het aantal handhavingstrajecten dat is ingezet in heel 2021. De inspecties die na 1 oktober 2021 zijn afgerond en de daaraan gekoppelde handhavingstrajecten worden meegenomen in de jaarverantwoording 2022.

3.5 Ingezette handhavingstrajecten

KDV: 18 inspectierapporten afgerond, op 1 locatie is handhaving ingezet

BSO: 21 inspectierapporten afgerond, op 0 locatie is handhaving ingezet

GOB: 1 inspectierapporten afgerond, op 0 locatie is handhaving ingezet

VGO: 29 inspectierapporten afgerond, op 0 voorzieningen is handhaving ingezet.

3.6 Handhavingsinstrumenten

De keuze voor een bepaald handhavingsinstrument heeft te maken met de vastgestelde handhavingsstrategie. Conform het vastgestelde handhavingsbeleid van de gemeente Lingewaard is de eerste stap in een handhavingstraject de aanwijzing (waarschuwing gericht op opheffing van het geconstateerde). In 2021 hebben wij geen handhavingsinstrumenten hoeven in te zetten.

4. Conclusies

De gemeente Lingewaard voert haar wettelijke toezicht- en handhavingstaak met betrekking tot kinderopvang goed uit. Het percentage van 100% tijdig afgehandelde aanvragen geeft aan dat de processen rondom de afhandeling van nieuwe aanvragen goed geregeld zijn. De taakstellingen voor het uitvoeren van inspecties voor voorzieningen voor gastouderopvang zijn behaald. Bovendien laten de benchmarkgegevens zien dat wij bovengemiddeld goed scoren ter vergelijking met de ggd-regio, gemeenten met dezelfde grootteklasse en landelijke gegevens. De kwaliteit van de kinderopvang staat hoog in het vaandel in Lingewaard. Ook de komende jaren streeft het college ernaar om de A-status te behouden.